

Laitoshuollon palauttaminen omaksi toiminnaksi Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue Soitella

Soiten laitos- ja pyykkihuolto ovat olleet ulkoistettuna sairaalatoiminnan alusta lähtien.

SD sekä Vasemmistoliiton-valtuustoryhmien mielestä laitoshuollon ulkoistuksen tarkoituksenmukaisuutta on syytä tarkastella tämän päivän muuttuneessa toimintaympäristössä ja ajassa.

Suomen liittyminen Natoon ja yleinen turvallisuustilanne näkyvät nyt valmiussuunnitelmissa ja yleisessä varautumisessa. Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot, kuten sairaalat, ovat yhteiskunnan toimivuuden kannalta välttämättömiä, kaikissa tilanteissa ylläpidettäviä toimintakokonaisuuksia.

Kriisiytynyt sote- työntekijäpula vaatii myös tarkastelemaan työnjakoa eri ammattiryhmien välillä. Sote- henkilöstö kokee todella kovaa henkistä- ja fyysistä kuormitusta ja riittämättömyyden tunnetta työssään. Laitoshuollon palauttaminen omaksi toiminnaksi mahdollistaisi myös hoitotyön työnjaon tarkastelun.

Yksi laitoshuoltajan ammattitutkinnon osa on avustaminen ja huolenpito. Tämä tutkinnon osa mahdollistaa avustamis- ja huolenpitotehtävissä työskentelyn palvelutalossa, hoivalaitoksissa, terveydenhuollon laitoksessa tai vastaavassa ja avustamisen asiakkaanpukeutumisessa, henkilökohtaisessa hygieniassa tai peseytymisessä, ruokailussa, liikkumisessa ja apuvälineiden käytössä.

Tarkoituksenmukaisella työnjaolla voidaan keventää pidemmälle kouluttautuneiden lähihoitajien ja sairaanhoitajien työpanosta ja kohdentaa se tarkoituksenmukaisesti koulutustaan vastaavaan työhön ja tämä lisää sote-työn houkuttelevuutta.

Omana työnä toteutettu laitoshuolto on myös erittäin joustavaa. Muuttuvissa tilanteissa ei tarvita erillisiä neuvotteluja useiden palveluntuottajan kanssa vaan kyetään nopeasti vastaamaan muuttuneisiin tarpeisiin. Myös varautuminen kriisitilanteiden varalle, valmiudesta huolehtiminen ja harjoitusten laaja-alainen järjestäminen on helpommin hallittavaa ja suunniteltavaa, kun koko organisaatiolla on sama työnantaja.

Varautumistoimenpiteitä edistää valmiussuunnittelu, joka on kuntien lisäksi veloitteena hyvinvointialueilla. Lainsäädännön perusteella hyvinvointialueen on tehtävä valmiussuunnittelua yhdessä alueensa kuntien ja muiden sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueeseen kuuluvien hyvinvointialueiden kanssa. (HE 241/2020 vp, Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021)

Yksityisten yritysten tehtävänä on tuottaa voittoa omistajilleen. Sopimukset pyritään laatimaan mahdollisimman suppeiksi ja edullisiksi. Palvelun kokonaishintaa onkin vaikea hahmottaa, sillä kaikki sopimuksen ulkopuolinen työ toteutetaan lisätöinä, erittäin korkealla tuntihinnalla. Kaikkien eri töiden sisällyttäminen palvelusopimukseen on kallista ja vaikeasti ennakoitavaa. Lisäksi kilpailutusprosessien vaatima työmäärä ja aika, palvelurakenteen pirstoutumisen myötä jäävät pois, käytettäväksi omaan palvelutuotantoon.

Näillä perusteilla esitämme, että aluehallitus aloittaa selvityksen laitoshuollon palauttamisesta omaksi toiminnaksi.

Aluevaltuustoryhmä (sd)

Aluevaltuustoryhmä (vasemmistoliitto)